

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 178 (XXII) — Nr. 36

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 18 ianuarie 2010

SUMAR

	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 1.301 din 13 octombrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2009 privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar.....	2–3
Decizia nr. 1.304 din 13 octombrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 257 alin. (2) și (8), art. 259 alin. (7) lit. a) și b) și alin. (8) și art. 863 lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și ale art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală	3–6
Decizia nr. 1.404 din 3 noiembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă	6–8
Decizia nr. 1.504 din 12 noiembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii	8–12
Decizia nr. 1.507 din 12 noiembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă.....	12–14
Decizia nr. 1.601 din 26 noiembrie 2009 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2008 privind unele măsuri financiar-bugetare	15–16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.301

din 13 octombrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2009 privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2009 privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar, excepție ridicată de Sindicatul „Protecția Copilului Iași” în Dosarul nr. 8.530/99/2008 al Tribunalului Iași — Secția civilă și litigii de muncă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public, arătând că prevederile de lege criticate au fost declarate neconstituționale prin Decizia Curții Constituționale nr. 989 din 30 iunie 2009, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca devenită inadmisibilă.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 februarie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 8.530/99/2008, **Tribunalul Iași — Secția civilă și litigii de muncă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2009 privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar.** Excepția a fost ridicată de Sindicatul „Protecția Copilului Iași”, în numele membrilor săi, într-o cauză civilă având ca obiect drepturi bănești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că dispozițiile art. 2 și art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2009 sunt contrare art. 1 alin. (4) și (5), art. 20 alin. (1), art. 41 alin. (2), art. 61 alin. (1), art. 102 alin. (1), art. 111 alin. (1), art. 115 alin. (4) și (6) și art. 141 din Constituție.

Tribunalul Iași — Secția civilă și litigii de muncă consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

Avocatul Poporului consideră că prevederile de lege criticate sunt neconstituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 2 și art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2009 privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 60 din 30 ianuarie 2009, și aprobată prin Legea nr. 145/2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 303 din 8 mai 2009.

Textele de lege criticate au următoarea redactare:

— Art. 2: „*La articolul 11 alineatul (1), literele a) și b) din Ordonanța Guvernului nr. 15/2008 privind creșterile salariale ce se vor acorda în anul 2008 și în anul 2009 personalului din învățământ, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 82 din 30 ianuarie 2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 221/2008, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și vor avea următorul cuprins:*

«a) pentru perioada 1 ianuarie—31 martie 2009, coeficienții de multiplicare și valorile coeficientului de multiplicare 1,000 sunt prevăzuți pentru toate funcțiile didactice și didactice auxiliare în anexele nr. 1.1a, 1.2a, 2a și 3a;

b) pentru perioada 1 aprilie—31 august 2009 se va acorda o treime din creșterea salariilor de bază obținute prin aplicarea coeficienților de multiplicare și a valorilor coeficientului de multiplicare 1,000 prevăzuți pentru toate funcțiile didactice și didactice auxiliare în anexele nr. 1.1b, 1.2b, 2b și 3b;»”;

— Art. 3: „*Valorile coeficientului de multiplicare 1,000 prevăzute în anexele nr. 1.1a, 1.2a, 2a, 3a, 1.1b, 1.2b, 2b și 3b la Ordonanța Guvernului nr. 15/2008, aprobată cu modificări prin Legea nr. 221/2008, cu modificările și completările ulterioare, se aplică corespunzător perioadelor stabilite la art. 2 din prezenta ordonanță de urgență.*”

Autorul excepției consideră că aceste texte de lege sunt contrare următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (4) și (5) referitoare la principiul separației în stat și obligația respectării Constituției și a legilor, art. 20 alin. (1) referitor la respectarea tratatelor internaționale privind drepturile omului, art. 41 alin. (2) referitor la protecția socială a muncii, art. 61 alin. (1) care prevede rolul Parlamentului, art. 102 alin. (1) referitor la rolul Guvernului, art. 111 alin. (1) privind informarea

Parlamentului, art. 115 alin. (4) și (6) privind delegarea legislativă și art. 141 privind Consiliul Economic și Social.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, ulterior sesizării sale, prevederile de lege criticate au fost declarate neconstituționale prin Decizia nr. 989 din 30 iunie

2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 531 din 31 iulie 2009.

Așa fiind, Curtea constată că, în temeiul art. 29 alin. (3) din Legea nr. 47/1992, excepția de neconstituționalitate a devenit inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca devenită inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 2 și art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2009 privind unele măsuri în domeniul salarizării personalului din sectorul bugetar, excepție ridicată de Sindicatul „Protecția Copilului Iași” în Dosarul nr. 8.530/99/2008 al Tribunalului Iași — Secția civilă și litigii de muncă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 octombrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.304

din 13 octombrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 257 alin. (2) și (8), art. 259 alin. (7) lit. a) și b) și alin. (8) și art. 863 lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și ale art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 259 alin. (7) lit. a) și b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și a dispozițiilor art. 257 alin. (8) și art. 259 alin. (8) din Legea nr. 95/2006 coroborate cu cele ale art. 863 lit. b) din aceeași lege și raportate la dispozițiile art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Flavia-Ioana Maier în Dosarul nr. 15.841/211/2008 al Judecătoriei Cluj-Napoca.

La apelul nominal se prezintă autorul excepției. Lipsește partea Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Cluj, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în Dosarul nr. 913D/2009, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 259 alin. (7) lit. a) și b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și a dispozițiilor art. 257 alin. (8) și art. 259 alin. (8) din Legea nr. 95/2006 coroborate cu cele ale art. 863 lit. b) din aceeași lege și raportate la dispozițiile art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Anatol Pânzaru în Dosarul nr. 16.046/211/2008 al Judecătoriei Cluj-Napoca.

La apelul nominal se prezintă autorul excepției, prin avocatul Flavia-Ioana Maier. Lipsește partea Casa de Asigurări de Sănătate a Județului Cluj, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că obiectul excepțiilor de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 797D/2009 și nr. 913D/2009 este identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Partea prezentă este de acord cu conexarea dosarelor.

Reprezentantul Ministerului Public solicită, de asemenea, conexarea dosarelor.

Curtea, deliberând, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992, dispune conexarea Dosarului nr. 913D/2009 la Dosarul nr. 797D/2009, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Autorii excepției solicită admiterea acesteia, considerând că prevederile art. 259 alin. (7) lit. b) din Legea nr. 95/2006 sunt discriminatorii sub aspectul întinderii obligației legale sub imperiul căreia se află cele două categorii de persoane la care se referă legea: cei care nu realizează venituri impozabile și cei care realizează astfel de venituri. Astfel, diferența de tratament juridic pe care legiuitorul o aplică unor persoane aflate în situații obiectiv similare — persoane ce au obligația de a se asigura, dar nu pot dovedi plata contribuției — rezidă doar în diferența de venituri pe care le obțin aceste persoane. În plus, de textul de lege criticat beneficiază și persoane pentru care nu se justifică rațiunile de protecție socială urmărite de acest text, așa cum sunt cei care realizează venituri impozabile nedeclarate. În continuare, arată că prevederile art. 257 alin. (8) și art. 259 alin. (8) din Legea nr. 95/2006 încalcă principiul neretroactivității legii civile, având în vedere că în baza acestor dispoziții se procedează la executarea unor creanțe născute într-o perioadă în care această lege nu era în vigoare. Astfel, Legea nr. 95/2006 nu poate aduce atingere dreptului născut sub imperiul legii anterioare, Ordonanța Guvernului nr. 150/2002, care prevede un termen de prescripție mai redus și o altă bază de calcul a contribuției, respectiv salariul minim brut pe țară în vigoare la data plății.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, arătând că autorii excepției solicită, în realitate, modificarea textelor de lege criticate, ceea ce este atributul exclusiv al legiuitorului. De asemenea, arată că aspectele referitoare la aplicarea retroactivă a textelor de lege sunt de competența instanțelor de judecată, iar nu de competența instanței de contencios constituțional.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

Prin încheierile din 2 și 13 februarie 2009, pronunțate în dosarele nr. 15.841/211/2008 și nr. 16.046/211/2008, **Judecătoria Cluj-Napoca a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 257 alin. (2) coroborate cu cele ale art. 259 alin. (7) lit. a) și b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și a dispozițiilor art. 257 alin. (8) și art. 259 alin. (8) din Legea nr. 95/2006 coroborate cu cele ale art. 863 lit. b) din aceeași lege și raportate la dispozițiile art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală.** Excepția a fost ridicată de Flavia-Ioana Maier și Anatol Pânzaru cu prilejul soluționării unor contestații la executare privind sume reprezentând contribuția de asigurări sociale de sănătate.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că art. 259 alin. (7) din Legea nr. 95/2006 creează, prin dispozițiile reglementate la lit. a) și b), o situație discriminatorie, care contravine art. 16 alin. (1) și art. 56 alin. (2) din Constituție. Astfel, persoanele care nu realizează venituri impozabile sunt privilegiate, întrucât pot obține calitatea de asigurat plătind contribuția pe ultimele 6 luni, în timp ce persoanele care realizează astfel de venituri obțin aceeași calitate cu condiția plății contribuției pe ultimii 5 ani. Mai mult, acest text de lege profită celor ce în realitate obțin venituri fără a le declara organelor fiscale, încurajând astfel „munca la negru”. În ceea ce privește dispozițiile art. 863 lit. b) din Legea nr. 95/2006 raportate la prevederile art. 259 alin. (8) și art. 257 alin. (8) din aceeași lege, precum și la cele ale art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, susțin că acestea contravin prevederilor art. 15 alin. (2) și art. 78 din Constituție.

În acest sens, arată că, în aplicarea acestor texte de lege, au fost stabilite obligații de plată pe baza unor creanțe născute începând cu anul 2000, având ca temei legal prevederile Legii nr. 95/2006, aceasta în condițiile în care titlul VIII din această lege, care reglementează stabilirea acestor obligații, a intrat în vigoare în luna mai a anului 2006.

Judecătoria Cluj-Napoca arată că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată, întrucât modul de stabilire a contribuțiilor la bugetul de asigurări este atributul suveran al legiuitorului, care poate stabili diferențieri la modul de plată între diferite categorii de asigurați. Arată însă că principiul egalității nu a fost încălcat între membrii aceleiași categorii de persoane. În același timp, consideră că nu este încălcat nici principiul neretroactivității legii civile, fiind evident că prevederile Legii nr. 95/2006 nu se pot aplica anterior intrării sale în vigoare.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul arată că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, referindu-se la prevederile art. 257 alin. (2) din Legea nr. 95/2006, arată că instanța de contencios constituțional s-a mai pronunțat asupra acestui text de lege, stabilind prin Decizia nr. 705/2007 că acesta este în conformitate cu prevederile Legii fundamentale. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate adusă dispozițiilor art. 259 alin. (7) lit. b) și alin. (8) din Legea nr. 95/2006, coroborate cu cele ale art. 91 din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003, arată că respectarea exigențelor constituționale privind ocrotirea unor interese naționale, de interes general, ce se sprijină pe contribuțiile prin impozite și taxe la cheltuielile publice ale cetățenilor, justifică poziția privilegiată a statului în raport cu celelalte subiecte de drept, sub aspectul protecției acordate drepturilor de creanță. De asemenea, arată că, așa cum s-a reținut în Decizia Curții Constituționale nr. 158/1998, obligarea la plata contribuției prevăzute de lege și anterior nu poate fi privită ca având un caracter retroactiv.

Avocatul Poporului consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale. Astfel, referindu-se la critica de neconstituționalitate raportată la prevederile art. 16 alin. (1) și art. 56 alin. (2) din Constituție, invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale, concretizată în Decizia nr. 539/2006. Cât privește critica de neconstituționalitate referitoare la încălcarea principiului neretroactivității legii civile, arată că instituirea unor termene de prescripție a dreptului de a cere executarea silită a creanțelor fiscale, diferite de cel general, nu aduce nicio atingere principiului constituțional amintit. În plus, dispozițiile art. 863 lit. b) din Legea nr. 95/2006 dau expresie art. 78 din Legea fundamentală, stabilind că intrarea în vigoare a prevederilor actului normativ criticat are loc la 30 de zile de la publicare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, susținerile părților prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție,

precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 257 alin. (2) și (8), art. 259 alin. (7) lit. a) și b) și alin. (8) și art. 863 lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 372 din 28 aprilie 2006, cu modificările și completările ulterioare:

— Art. 257 alin. (2) și (8): „(2) Contribuția lunară a persoanei asigurate se stabilește sub forma unei cote de 6,5%, care se aplică asupra:

a) veniturilor din salarii sau asimilate salariilor care se supun impozitului pe venit;

b) veniturilor impozabile realizate de persoane care desfășoară activități independente care se supun impozitului pe venit; dacă acest venit este singurul asupra căruia se calculează contribuția, aceasta nu poate fi mai mică decât cea calculată la un salariu de bază minim brut pe țară, lunar;

c) veniturilor din agricultură supuse impozitului pe venit și veniturilor din silvicultură, pentru persoanele fizice care nu au calitatea de angajator și nu se încadrează la lit. b);

d) indemnizațiilor de șomaj;

e) veniturilor din pensiile care depășesc limita supusă impozitului pe venit;

f) veniturilor din cedarea folosinței bunurilor, veniturilor din dividende și dobânzi, veniturilor din drepturi de proprietate intelectuală realizate în mod individual și/sau într-o formă de asociere și altor venituri care se supun impozitului pe venit numai în cazul în care nu realizează venituri de natura celor prevăzute la lit. a)—e), alin. 21 și art. 213 alin. (2) lit. h), dar nu mai puțin de un salariu de bază minim brut pe țară, lunar. [...]

(8) Termenul de prescripție a plății contribuției de asigurări sociale de sănătate se stabilește în același mod cu cel prevăzut pentru obligațiile fiscale.”;

— Art. 259 alin. (7) lit. a) și b) și alin. (8): „(7) Persoanele care au obligația de a se asigura și nu pot dovedi plata contribuției sunt obligate, pentru a obține calitatea de asigurat:

a) să achite contribuția legală lunară pe ultimele 6 luni, dacă nu au realizat venituri impozabile pe perioada termenelor de prescripție privind obligațiile fiscale, calculată la salariul minim brut pe țară în vigoare la data plății, calculându-se majorări de întârziere;

b) să achite pe întreaga perioadă a termenelor de prescripție privind obligațiile fiscale contribuția legală lunară calculată asupra veniturilor impozabile realizate, precum și obligațiile fiscale accesorii de plată prevăzute de Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dacă au realizat venituri impozabile pe toată această perioadă; [...]

(8) Pentru situațiile prevăzute la alin. (7) termenele de prescripție privind obligațiile fiscale se calculează începând cu data primei solicitări de acordare a serviciilor medicale, la notificarea caselor de asigurări de sănătate sau la solicitarea persoanelor în vederea dobândirii calității de asigurat, după caz.”;

— Art. 863 lit. b): „Prezenta lege intră în vigoare astfel: [...]

b) la 30 de zile de la publicare: titlul I «Sănătatea publică», titlul II «Programele naționale de sănătate», titlul V «Asistența medicală comunitară», titlul VII «Spitalele», titlul VIII «Asigurările sociale de sănătate», titlul XVI «Înființarea, organizarea și funcționarea Școlii Naționale de Sănătate Publică și Management Sanitar».”;

De asemenea, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie și dispozițiile art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 513 din 31 iulie 2007, dispoziții potrivit cărora: „(1) Dreptul organului fiscal de a stabili obligații fiscale se prescrie în termen de 5 ani, cu excepția cazului în care legea dispune altfel.”

Autorii excepției consideră că sunt încălcate următoarele prevederi din Constituție: art. 15 alin. (2) care consacră neretroactivitatea legii civile, art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi a cetățenilor, art. 56 alin. (2) privind așezarea justă a sarcinilor fiscale și art. 78 referitor la intrarea în vigoare a legii.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că un prim aspect pus în discuție de autorii excepției vizează existența unui tratament juridic diferențiat la care sunt supuse persoanele care realizează venituri impozabile în raport cu cele care nu realizează astfel de venituri, tratament instituit de prevederile art. 259 alin. (7) lit. a) și b) din Legea nr. 95/2006.

Față de aceste susțineri, Curtea reține că principiul constituțional al egalității în drepturi impune instituirea unui tratament juridic identic pentru situații identice. Aceasta nu înseamnă însă omogenitate, astfel că situații diferite permit și uneori impun o reglementare diferită, în deplin acord cu principiul constituțional amintit.

În mod asemănător, principiul așezării juste a sarcinilor fiscale impune ca plata contribuțiilor să se facă în același mod de către toți contribuabilii, prin excluderea oricărui privilegiu sau discriminări, astfel ca, la venituri egale, contribuția să fie aceeași. Același principiu presupune însă ca așezarea sarcinilor fiscale să țină cont de capacitatea contributivă a contribuabililor, respectiv în așezarea obligațiilor fiscale să se țină seama de necesitatea de protecție a păturilor sociale celor mai dezavantajate, luând în considerare elementele ce caracterizează situația individuală și sarcinile sociale ale contribuabililor în cauză.

Toate aceste elemente au fost avute în vedere atunci când, prin Legea nr. 264/2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 503 din 27 iulie 2007, reglementarea anterioară a art. 259 alin. (7) din Legea nr. 95/2006, nediferențiată pe categorii sociale, a fost modificată, instituindu-se un tratament juridic diferit după cum persoanele au realizat sau nu venituri impozabile. Prin această modificare s-a urmărit realizarea unei situații mai favorabile pentru acele persoane care nu au realizat astfel de venituri și a căror situație, obiectiv mai dificilă din punct de vedere financiar, impunea un efort disproportionat pentru a obține calitatea de asigurat în condițiile art. 259 alin. (7) din Legea nr. 95/2006 în raport cu efortul depus de persoanele care realizează venituri impozabile. În plus, s-a avut în vedere și faptul că, în situația acestei din urmă categorii de persoane, neachitarea contribuției la fondul asigurărilor sociale de sănătate nu a fost justificată de imposibilitatea obiectivă a acestora de a îndeplini această obligație, ci pe ignorarea ei.

Pentru aceste motive, Curtea apreciază că diferența de tratament juridic instituită de prevederile art. 259 alin. (7) din Legea nr. 95/2006 este rezonabilă și proporțională cu situația avută în vedere de legiuitor.

Cât privește critica de neconstituționalitate raportată la principiul neretroactivității legii civile, Curtea constată că niciunul dintre textele de lege criticate nu conține prevederi prin care să se indice aplicarea retroactivă a legii, astfel că acestea încep să producă efecte juridice după intrarea în vigoare a legii. De asemenea, aceste texte de lege nu prevăd intrarea în vigoare a legii contrar normelor constituționale ale art. 78.

Cenzurarea modului în care instanțele aplică legea, criticat de asemenea de autorul excepției, nu intră în competența instanței de contencios constituțional.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 257 alin. (2) și (8), art. 259 alin. (7) lit. a) și b) și alin. (8) și art. 863 lit. b) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, precum și ale art. 91 alin. (1) din Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, excepție ridicată de Flavia-Ioana Maier și Anatol Pânzaru în dosarele nr. 15.841/211/2008 și nr. 16.046/211/2008 ale Judecătorei Cluj-Napoca.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 13 octombrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.404

din 3 noiembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Carmen-Cătălina Gliga	— procuror
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în Dosarul nr. 670/85/2009 al Tribunalului Sibiu — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Președintele Curții dispune a se face apelul și în dosarele nr. 2.646D—2.654D/2009, nr. 3.111D—3.116D și nr. 4.031D—4.039D/2009 care au ca obiect prevederile art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în dosarele nr. 673/85/2009, nr. 677/85/2009, nr. 663/85/2009, nr. 671/85/2009 și nr. 662/85/2009 ale Tribunalului Sibiu — Secția civilă, nr. 1.126/104/2009, nr. 738/104/2009, nr. 1.122/104/2009, nr. 195/104/2009, nr. 401/104/2009, nr. 1.175/104/2009, nr. 155/104/2009,

nr. 1.146/104/2009, nr. 156/104/2009, nr. 742/104/2009, nr. 4.938/104/2008, nr. 4.659/104/2008, nr. 4.940/104/2008, nr. 3.866/104/2008, nr. 4.225/104/2008, 1.765/109/2008, nr. 1.203/104/2009, nr. 4.939/104/2008 și nr. 1.179/104/2009 ale Tribunalului Olt — Secția civilă. De asemenea, președintele Curții dispune a se face apelul și în dosarele nr. 3.235D—3.236D/2009, care au ca obiect prevederile art. 287 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în dosarele nr. 54/90/2009, nr. 3.438/90/2008 și nr. 3.909/90/2008 ale Tribunalului Vâlcea — Secția civilă.

Având în vedere obiectul asemănător al acestor cauze, din oficiu, Curtea pune în dezbatere problema conexării dosarelor nr. 2.645D—2.654D/2009, nr. 3.111D—3.116D, nr. 3.235D—3.237D și nr. 4.031D—4.039D/2009.

Reprezentantul Ministerului Public apreciază ca fiind întrunite condițiile conexării dosarelor.

Curtea dispune conexarea dosarelor nr. 2.646D—2.654D/2009, nr. 3.111D—3.116D, nr. 3.235D—3.237D și nr. 4.031D—4.039D/2009 la Dosarul nr. 2.645D/2009 care a fost primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:
Prin încheierile din 15 aprilie 2009, pronunțate în dosarele nr. 670/85/2009, nr. 673/85/2009, nr. 677/85/2009, nr. 663/85/2009, nr. 671/85/2009 și nr. 662/85/2009, **Tribunalul Sibiu — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de**

neconstituționalitate a prevederilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă. Prin încheierile din 16, 27 și 30 aprilie și 7 și 11 mai 2009, pronunțate în dosarele nr. 1.126/104/2009, nr. 738/104/2009, nr. 1.122/104/2009, nr. 195/104/2009, nr. 401/104/2009, nr. 1.175/104/2009, nr. 155/104/2009, nr. 1.146/104/2009, nr. 156/104/2009, nr. 742/104/2009, nr. 4.938/104/2008, nr. 4.659/104/2008, nr. 4.940/104/2008, nr. 3.866/104/2008, nr. 4.225/104/2008, nr. 1.765/109/2008, nr. 1.203/104/2009, nr. 4.939/104/2008 și nr.1.179/104/2009, **Tribunalul Olt — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă.** Prin încheierile din 28 aprilie 2009, pronunțate în dosarele nr. 54/90/2009, nr. 3.438/90/2008 și nr. 3.909/90/2008, **Tribunalul Vâlcea — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 287 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii.**

Excepția a fost invocată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. într-un dosar având ca obiect pretenții.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul susține, în esență, că dispozițiile legale atacate sunt de un formalism excesiv, de natură să afecteze grav efectivitatea exercitării drepturilor recunoscute de lege atât pentru angajat, cât și pentru angajator și să restrângă nejustificat dreptul la apărare al angajatorului, care este pus într-o situație de dezechilibru față de angajatul care are calitatea de reclamant. Autorul excepției invocă faptul că intervalul de timp dintre data primirii citației și data termenului de judecată este prea scurt pentru ca un angajator să își exercite dreptul la apărare și să se achite de sarcina probei care îi revine. De asemenea, faptul că prevederile art. 164 din Codul de procedură civilă lasă la aprecierea instanței posibilitatea conexării cauzelor și nu obligă la luarea unei astfel de măsuri, ceea ce ar conduce la o economie de timp și de cheltuieli, precum și la o judecată unitară, este de natură să aducă atingere dreptului la apărare.

Astfel, dispozițiile legale atacate încalcă, în opinia autorului, și principiul efectivității juridice.

De asemenea, se mai susține că obligarea angajatorului de a suporta nelimitat întreaga sarcină a probei vine în contradicție cu normele constituționale ce configurează alcătuirea sistemului judiciar bazat pe egalitate de tratament, imparțialitate și echitate procesuală, determinându-l să realizeze o probațiune diabolică, mai mult decât împovărătoare, cu consecința suportării efectelor administrării unor probe speciale în interesul adversarilor procesuali, cum ar fi, cu titlu de exemplu — expertizele, care în cazul unor coparticipanți procesuali ajung la costuri uriașe, suportate de angajator.

Tribunalul Sibiu — Secția civilă, Tribunalul Olt — Secția civilă și Tribunalul Vâlcea — Secția civilă consideră că textele legale criticate sunt constituționale.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului apreciază că prevederile legale criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 286, art. 287 și art. 288 din Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 29 noiembrie 1999, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, dispoziții ce au următorul conținut:

— Art. 286 din Codul muncii: „(1) *Cererile referitoare la soluționarea conflictelor de muncă se judecă în regim de urgență.*”

(2) *Termenele de judecată nu pot fi mai mari de 15 zile.*

(3) *Procedura de citare a părților se consideră legal îndeplinită dacă se realizează cu cel puțin 24 de ore înainte de termenul de judecată.”;*

— Art. 287 din Codul muncii: „*Sarcina probei în conflictele de muncă revine angajatorului, acesta fiind obligat să depună dovezile în apărarea sa până la prima zi de înfățișare.”;*

— Art. 288 din Codul muncii: „*Administrarea probelor se face cu respectarea regimului de urgență, instanța fiind în drept să decadă din beneficiul probei admise partea care întârzie în mod nejustificat administrarea acesteia.”;*

— Art. 74 din Legea nr. 168/1999: „(1) *Cererile referitoare la soluționarea conflictelor de drepturi se judecă în regim de urgență.*”

(2) *Termenele de judecată nu pot fi mai mari de 10 zile.*

(3) *Părțile sunt legal citate, dacă citația le-a fost înmănată cel puțin cu o zi înaintea judecării.”;*

— Art. 75 din Legea nr. 168/1999: „*În cazul în care sunt contestate măsuri unilaterale dispuse de unitate, aceasta are obligația ca, până la prima zi de înfățișare, să depună dovezile în baza cărora a luat măsura respectivă.”;*

— Art. 77 din Legea nr. 168/1999: „(1) *În cazul în care judecata continuă, administrarea probelor se va face cu respectarea regimului de urgență al judecării conflictelor de drepturi.*”

(2) *Instanța poate să decadă din beneficiul probei admise partea care întârzie nejustificat administrarea acesteia.”;*

— Art. 164 din Codul de procedură civilă: „*Părțile vor putea cere întrunirea mai multor pricini ce se află înaintea aceleiași instanțe sau instanțe deosebite, de același grad, în care sunt aceleași părți sau chiar împreună cu alte părți și al căror obiect și cauză au între dânsele o strânsă legătură.*”

Întrunirea poate fi făcută de judecător chiar dacă părțile nu au cerut-o.

Dosarul va fi trimis instanței mai întâi investită, afară numai dacă amândouă părțile cer trimiterea lui la una din celelalte instanțe.

Când una din pricini este de competența unei instanțe, și părțile nu o pot înlătura, întrunirea se va face la acea instanță.”

În opinia autorului excepției de neconstituționalitate, dispozițiile legale criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 21 alin. (1), (2) și (3) privind accesul liber la justiție, art. 24 privind dreptul la apărare, art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți și art. 124 privind înfăptuirea justiției, precum și dispozițiilor art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale privind dreptul la un proces echitabil, prin raportare la art. 11

alin. (2) și art. 20 din Constituție referitoare la raporturile dintre tratatele internaționale în materia drepturilor omului și dreptul intern.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că s-a mai pronunțat asupra constituționalității prevederilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, prin raportare la critici similare. Astfel, prin Decizia nr. 1.015 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 6 august 2009, Curtea Constituțională a constatat că dispozițiile art. 286, art. 287 și art. 288 din Codul muncii sunt constituționale, întrucât acestea sunt norme care stabilesc o procedură specială, derogatorie, privind termenele de judecată și modalitatea administrării probelor în cazul judecării cererilor referitoare la conflictele de muncă. Modalitatea în care au fost reglementate aceste

dispoziții este o opțiune a legiuitorului, care a avut în vedere instituirea unei proceduri simple și urgente, adaptată raporturilor de muncă și exercitării dreptului la muncă. Regulile de procedură prevăzute de aceste dispoziții se aplică în mod echitabil atât angajatorilor, cât și angajaților, fără a fi favorizată o categorie sau alta. Pentru aceleași considerente s-a reținut și conformitatea cu normele constituționale invocate a prevederilor art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă.

În ceea ce privește dispozițiile art. 164 din Codul de procedură civilă, Curtea a constatat constituționalitatea acestora, reținând că ele reglementează norme de procedură a căror interpretare și aplicare revin instanțelor de judecată.

Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să conducă la schimbarea jurisprudenței Curții și având în vedere identitatea de raționament, atât soluția, cât și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru motivele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în dosarele nr. 670/85/2009, nr. 673/85/2009, nr. 677/85/2009, nr. 663/85/2009, nr. 671/85/2009 și nr. 662/85/2009 ale Tribunalului Sibiu — Secția civilă, nr. 1.126/104/2009, nr. 738/104/2009, nr. 1.122/104/2009, nr. 195/104/2009, nr. 401/104/2009, nr. 1.175/104/2009, nr. 155/104/2009, nr. 1.146/104/2009, nr. 156/104/2009, nr. 742/104/2009, nr. 4.938/104/2008, nr. 4.659/104/2008, nr. 4.940/104/2008, nr. 3.866/104/2008, nr. 4.225/104/2008, 1.765/109/2008, nr. 1.203/104/2009, nr. 4.939/104/2008 și nr. 1.179/104/2009 ale Tribunalului Olt — Secția civilă și nr. 54/90/2009, nr. 3.438/90/2008 și nr. 3.909/90/2008 ale Tribunalului Vâlcea — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 3 noiembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.504

din 12 noiembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii

Augustin Zegrean — președinte
Nicolae Cochinescu — judecător
Aspazia Cojocaru — judecător
Acsinte Gaspar — judecător
Petre Lăzăroiu — judecător
Puskás Valentin Zoltán — judecător
Tudorel Toader — judecător
Simona Ricu — procuror
Patricia Marilena Ionea — magistrat-asistent

nr. 53/2003 — Codul muncii, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în Dosarul nr. 1.267/116/2008 al Curții de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 953D/2009, nr. 1.173D/2009, nr. 1.174D/2009, nr. 3.482D/2009, nr. 4.085D/2009—nr. 4.087D/2009, nr. 4.090D/2009, nr. 4.093D/2009—nr. 4.097D/2009, nr. 4.099D/2009, nr. 4.132D/2009—nr. 4.134D/2009, nr. 4.137D/2009—nr. 4.144D/2009,

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Legea

nr. 4.149D/2009—nr. 4.157D/2009, nr. 4.244D/2009, nr. 4.704D/2009—nr. 4.717D/2009 și nr. 4.723D/2009—nr. 4.735D/2009, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii. Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Petro” — S.A. din București în dosarele nr. 36/87/2008, nr. 1.265/116/2008, nr. 2.207/98/2008, nr. 1.567/116/2008, nr. 1.569/116/2008, nr. 4.112/87/2007, nr. 2.100/87/2008, nr. 1.269/87/2008, nr. 705/122/2008, nr. 2.324/87/2008, nr. 2.102/87/2008 și nr. 3.785/87/2007 ale Curții de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 1.904/121/2008, nr. 2.196/113/2008, nr. 2.685/113/2007 și nr. 3.880/113/2007 ale Curții de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 428/88/2009 al Tribunalului Tulcea — Secția civilă, comercială și contencios administrativ, în Dosarul nr. 308/42/2009 al Curții de Apel Ploiești — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 471/111/2009 și nr. 424/111/2009 ale Tribunalului Bihor — Secția civilă, în dosarele nr. 14.119/95/2008, nr. 14.107/95/2008, nr. 14.111/95/2008, nr. 14.120/95/2008, nr. 14.105/95/2008 și nr. 14.121/95/2008 ale Tribunalului Gorj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 4.986/107/2008, nr. 5.024/107/2008, nr. 5.071/107/2008, nr. 5.570/107/2008, nr. 3.333/107/2008, nr. 5.025/107/2008, nr. 4.993/107/2008, nr. 5.109/107/2008, nr. 6.291/107/2008, nr. 7.213/107/2008, nr. 5.057/107/2008 și nr. 5.002/107/2008 ale Curții de Apel Alba Iulia — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 4.250/108/2008 al Curții de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 4.336/117/2008 al Curții de Apel Cluj — Secția civilă, în Dosarul nr. 1.018/108/2009 al Tribunalului Arad — Secția de contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 3.055/101/2009, nr. 9.690/101/2008, nr. 9.608/101/2008 și nr. 9.680/101/2008 ale Tribunalului Mehedinți — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 383/111/2008 și nr. 239/111/2008 ale Curții de Apel Oradea — Secția civilă mixtă, în Dosarul nr. 1.336/120/2009 al Tribunalului Dâmbovița — Secția civilă, în dosarele nr. 18.165/63/2008 și nr. 16.185/63/2008 ale Tribunalului Dolj — Secția conflicte de muncă, în dosarele nr. 2.428/122/2007, nr. 133/122/2009, nr. 3351.1/87/2007, nr. 2.937/122/2008, nr. 2.921/122/2008, nr. 77/122/2009, nr. 510/122/2009, nr. 2.932/122/2008, nr. 2.906/122/2008 și nr. 2/122/2009 ale Tribunalului Giurgiu — Secția civilă, în Dosarul nr. 6.647/20/2007 al Curții de Apel Pitești — Secția civilă, pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și pentru cauze cu minori și de familie și în Dosarul nr. 116/109/2009 al Tribunalului Argeș — Secția civilă.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 950D/2009, nr. 953D/2009, nr. 1.173D/2009, nr. 1.174D/2009, nr. 3.482D/2009, nr. 4.085D/2009—nr. 4.087D/2009, nr. 4.090D/2009, nr. 4.093D/2009—nr. 4.097D/2009, nr. 4.099D/2009, nr. 4.132D/2009—nr. 4.134D/2009, nr. 4.137D/2009—nr. 4.144D/2009, nr. 4.149D/2009—nr. 4.157D/2009, nr. 4.244D/2009, nr. 4.704D/2009—nr. 4.717D/2009 și

nr. 4.723D/2009—nr. 4.735D/2009 au obiect identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 953D/2009, nr. 1.173D/2009, nr. 1.174D/2009, nr. 3.482D/2009, nr. 4.085D/2009—nr. 4.087D/2009, nr. 4.090D/2009, nr. 4.093D/2009—nr. 4.097D/2009, nr. 4.099D/2009, nr. 4.132D/2009—nr. 4.134D/2009, nr. 4.137D/2009—nr. 4.144D/2009, nr. 4.149D/2009—nr. 4.157D/2009, nr. 4.244D/2009, nr. 4.704D/2009—nr. 4.717D/2009, nr. 4.723D/2009—nr. 4.735D/2009 la Dosarul nr. 950D/2009, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 13 și 20 martie 2009, 8, 15 și 27 mai 2009 și 3 iunie 2009, pronunțate în dosarele nr. 1.267/116/2008, nr. 36/87/2008, nr. 2.207/98/2008, nr. 1.265/116/2008, nr. 1.567/116/2008, nr. 1.569/116/2008, nr. 4.112/87/2007, nr. 2.100/87/2008, nr. 1.269/87/2008, nr. 705/122/2008, nr. 2.324/87/2008, nr. 2.102/87/2008 și nr. 3.785/87/2007, **Curtea de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii.**

Prin încheierile din 11 martie 2009, 13 aprilie 2009 și 11 mai 2009, pronunțate în dosarele nr. 1.904/121/2008, nr. 2.196/113/2008, nr. 2.685/113/2007 și nr. 3.880/113/2007, **Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin Încheierea din 6 mai 2009, pronunțată în Dosarul nr. 428/88/2009, **Tribunalul Tulcea — Secția civilă, comercială și de contencios administrativ a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin Decizia nr. 912 din 29 aprilie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 308/42/2009, **Curtea de Apel Ploiești — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin încheierile din 15 mai 2009, pronunțate în dosarele nr. 471/111/2009 și nr. 424/111/2009, **Tribunalul Bihor — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin încheierile din 13 mai 2009, pronunțate în dosarele nr. 14.119/95/2008, nr. 14.107/95/2008, nr. 14.111/95/2008, nr. 14.120/95/2008, nr. 14.105/95/2008 și nr. 14.121/95/2008, **Tribunalul Gorj — Secția conflicte de muncă și asigurări**

sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.

Prin încheierile din 11 mai 2009 și 1 iunie 2009, pronunțate în dosarele nr. 4.986/107/2008, nr. 5.024/107/2008, nr. 5.071/107/2008, nr. 5.570/107/2008, nr. 3.333/107/2008, nr. 5.025/107/2008, nr. 4.993/107/2008, nr. 5.109/107/2008, nr. 6.291/107/2008, nr. 7.213/107/2008, nr. 5.057/107/2008 și nr. 5.002/107/2008, **Curtea de Apel Alba Iulia — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin Încheierea din 19 mai 2009, pronunțată în Dosarul nr. 4.250/108/2008, **Curtea de Apel Timișoara — Secția litigiilor de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin Încheierea din 19 mai 2009, pronunțată în Dosarul nr. 4.336/117/2009, **Curtea de Apel Cluj — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin Încheierea din 7 mai 2009, pronunțată în Dosarul nr. 1.018/108/2009, **Tribunalul Arad — Secția de contencios administrativ și fiscal, litigiilor de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin încheierile din 24 martie 2009 și 22 mai 2009, pronunțate în dosarele nr. 3.055/101/2009, nr. 9.690/101/2008, nr. 9.680/101/2008 și nr. 9.680/101/2008, **Tribunalul Mehedinți — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin încheierile din 29 aprilie 2009 și 26 mai 2009, pronunțate în dosarele nr. 383/111/2008 și nr. 239/111/2008, **Curtea de Apel Oradea — Secția civilă mixtă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin Încheierea din 13 mai 2009, pronunțată în Dosarul nr. 1.336/120/2009, **Tribunalul Dâmbovița — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin încheierile din 17 martie 2009, pronunțate în dosarele nr. 18.165/63/2008 și nr. 16.185/63/2008, **Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin încheierile din 14 și 28 aprilie 2009 și 12 mai 2009, pronunțate în dosarele nr. 2.428/122/2007, nr. 133/122/2009, nr. 3351.1/87/2007, nr. 2.937/122/2008, nr. 2.921/122/2008, nr. 77/122/2009, nr. 510/122/2009, nr. 2.932/122/2008, nr. 2.906/122/2008 și nr. 2/122/2009, **Tribunalul Giurgiu — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin Încheierea din 4 mai 2009, pronunțată în Dosarul nr. 6.647/120/2007, **Curtea de Apel Pitești — Secția civilă, pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și pentru cauze cu minori și familie a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

Prin Încheierea din 30 aprilie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 116/109/2009, **Tribunalul Argeș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii.**

În toate aceste dosare excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București cu ocazia soluționării unor cauze civile având ca obiect drepturi bănești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii, care prevede că orice dispoziție contrară acestui act normativ se abrogă, încalcă dispozițiile constituționale ale art. 1 alin. (4) și (5) care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în stat și obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 73 alin. (3) lit. p) care stabilesc că regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele, patronatele și protecția socială se reglementează prin lege organică și ale art. 79 alin. (1) privind atribuțiile Consiliului Legislativ, precum și prevederile art. 6, referitoare la dreptul la un proces echitabil, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. Consideră că textul de lege criticat, prin formularea sa imprecisă, poate ridica dificultăți de interpretare și aplicare a legii. În acest sens, autorii excepției fac referire la normele procedurale aplicabile în spețele lor, care au ca obiect conflicte de muncă, arătând că art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii nu este în măsură să clarifice care dintre acestea urmează să se aplice. Astfel, arată că prevederile art. 72 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă sunt diferite de cele ale art. 284 din Codul muncii, care reglementează aceeași materie, respectiv instanța competentă să soluționeze aceste conflicte. Cu toate că, din perspectiva principiilor de aplicare a legii în timp, în speță ar trebui să fie incidente reglementările mai noi, respectiv cele ale Codului muncii, caracterul special pe care îl are Legea nr. 168/1999 față de dreptul comun în materie, reglementat de Codul muncii, poate conduce la o concluzie contrară, potrivit căreia incidente ar fi dispozițiile legii speciale. Toate aceste argumente sprijină concluzia pe care autorii excepției o consideră esențială pentru motivarea lor, anume că prevederile art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii încalcă principiul efectivității juridice, consacrat de Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Acest principiu presupune că legiuitorul are obligația de a asigura adoptarea unor dispoziții legale eficiente, care să fie coerente (Cauza *Unédic contra Franței* — 2008), să evite paralelismul legislativ (Cauza *Katz contra României* — 2009), să aibă vocația de a respecta drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor și să aibă o aplicabilitate practică uniformă, pentru a se evita o jurisprudență neuniformă (Cauza *Santo Pinto contra Portugaliei* — 2008). În plus față de acestea, autorul excepției amintește că, prin dispozițiile art. 62 alin. (1) și art. 63 alin. (3) din Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, legiuitorul a impus cu caracter imperativ abrogarea expresă directă, excluzând, prin urmare,

abrogarea implicită. Acest mod de abordare a fost determinat atât pentru a asigura coerența sistemului legislativ, cât și pentru a asigura eficacitatea principiului separației puterilor în stat, întrucât nu permite judecătorului să legifereze expres unde legiuitorul a tăcut, respectiv să constate abrogarea, deși legiuitorul nu a făcut-o. Nerespectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 prin reglementarea unei norme care are un efect abrogator implicit, precum textul de lege criticat, are semnificația încălcării art. 1 alin. (5) din Constituție care prevede obligativitatea respectării Constituției și a legilor, obligație careia trebuie să i se supună inclusiv Parlamentul, întrucât textul constituțional nu face nicio distincție cu privire la destinatarii normei.

Curtea de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, Curtea de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Tulcea — Secția civilă, comercială și de contencios administrativ, Curtea de Apel Ploiești — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Bihor — Secția civilă, Tribunalul Gorj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, Curtea de Apel Alba Iulia — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, Curtea de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, Curtea de Apel Cluj — Secția civilă, Tribunalul Arad — Secția de contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Mehedinți — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, Curtea de Apel Oradea — Secția civilă mixtă, Tribunalul Dâmbovița — Secția civilă, Tribunalul Dolj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, Tribunalul Giurgiu — Secția civilă, Curtea de Apel Pitești — Secția civilă, pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și pentru cauze cu minori și familie și Tribunalul Argeș — Secția civilă consideră că prevederile de lege criticate sunt constituționale.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, arată că modul de abrogare reglementat de art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Codul muncii, utilizat și în alte acte normative, reprezintă o treaptă intermediară între abrogarea expresă și abrogarea tacită, nefiind de natură a încălca vreo prevedere constituțională. De asemenea, arată că din modalitatea de susținere a criticii reiese în mod evident faptul că aspectele invocate vizează probleme de interpretare și aplicare a legii în timp, aspecte ce excedează competenței Curții Constituționale.

Avocatul Poporului consideră că dispozițiile art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii sunt constituționale. În același timp, arată că motivele invocate de autorul excepției privesc, în esență, modul de interpretare și de aplicare a legii, ceea ce excedează competenței Curții Constituționale, interpretarea normei juridice în procesul de aplicare a legii fiind un atribut exclusiv al instanței de judecată. Menționează că prevederile art. 79 alin. (1) din Constituție nu au incidență în cauză.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 5 februarie 2003, având următorul cuprins: „(2) *Pe data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă: [...] — orice alte dispoziții contrare.*”

În susținerea neconstituționalității acestor prevederi de lege, autorul excepției invocă încălcarea dispozițiilor constituționale ale art. 1 alin. (4) și (5) care consacră principiul separației și echilibrului puterilor în stat și obligația respectării Constituției, a supremației sale și a legilor, ale art. 73 alin. (3) lit. p) care stabilesc că regimul general privind raporturile de muncă, sindicatele, patronatele și protecția socială se reglementează prin lege organică, respectiv ale art. 79 alin. (1) privind atribuțiile Consiliului Legislativ, precum și a prevederilor art. 6, referitoare la dreptul la un proces echitabil, din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile de lege criticate au mai fost supuse controlului de constituționalitate, prin raportare la aceleași prevederi din Constituție și din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale invocate de autorii excepției și în prezenta cauză și cu o motivare identică. Astfel, prin Decizia nr. 1.016 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 567 din 14 august 2009, Curtea a respins ca inadmisibilă excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, reținând că, în esență, aspectele invocate în motivarea excepției reprezintă, în realitate, probleme de interpretare și aplicare a legii, ce sunt de competența instanțelor de judecată, iar nu a instanței de contencios constituțional.

De asemenea, Curtea a reținut că eventualele necorelări de ordin legislativ dintre dispozițiile Legii nr. 168/1999 și cele ale Legii nr. 53/2003 — Codul muncii nu pot forma obiect al controlului de constituționalitate și nici nu pot fi invocate drept argument în sprijinul susținerii neconstituționalității unor reglementări. Examinarea acestora nu intră în sfera de competență a Curții Constituționale, ci în competența exclusivă a Parlamentului de a interveni pe calea unor modificări, completări sau abrogări, pentru a asigura ordinea juridică necesară.

Întrucât nu au apărut elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 298 alin. (2) ultima liniuță din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, excepție ridicată de Societatea Comercială Petrom — S.A. din București în dosarele nr. 1.267/116/2008, nr. 36/87/2008, nr. 1.265/116/2008, nr. 2.207/98/2008, nr. 1.567/116/2008, nr. 1.569/116/2008, nr. 4.112/87/2007, nr. 2.100/87/2008, nr. 1.269/87/2008, nr. 705/122/2008, nr. 2.324/87/2008, nr. 2.102/87/2008 și nr. 3.785/87/2007 ale Curții de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 1.904/121/2008, nr. 2.196/113/2008, nr. 2.685/113/2007 și nr. 3.880/113/2007 ale Curții de Apel Galați — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 428/88/2009 al Tribunalului Tulcea — Secția civilă, comercială și contencios administrativ, în Dosarul nr. 308/42/2009 al Curții de Apel Ploiești — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 471/111/2009 și nr. 424/111/2009 ale Tribunalului Bihor — Secția civilă, în dosarele nr. 14.119/95/2008, nr. 14.107/95/2008, nr. 14.111/95/2008, nr. 14.120/95/2008, nr. 14.105/95/2008 și nr. 14.121/95/2008 ale Tribunalului Gorj — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 4.986/107/2008, nr. 5.024/107/2008, nr. 5.071/107/2008, nr. 5.570/107/2008, nr. 3.333/107/2008, nr. 5.025/107/2008, nr. 4.993/107/2008, nr. 5.109/107/2008, nr. 6.291/107/2008, nr. 7.213/107/2008, nr. 5.057/107/2008 și nr. 5.002/107/2008 ale Curții de Apel Alba Iulia — Secția pentru conflicte de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 4.250/108/2008 al Curții de Apel Timișoara — Secția litigii de muncă și asigurări sociale, în Dosarul nr. 4.336/117/2008 al Curții de Apel Cluj — Secția civilă, în Dosarul nr. 1.018/108/2009 al Tribunalului Arad — Secția de contencios administrativ și fiscal, litigii de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 3.055/101/2009, nr. 9.690/101/2008, nr. 9.608/101/2008 și nr. 9.680/101/2008 ale Tribunalului Mehedinți — Secția conflicte de muncă și asigurări sociale, în dosarele nr. 383/111/2008 și nr. 239/111/2008 ale Curții de Apel Oradea — Secția civilă mixtă, în Dosarul nr. 1.336/120/2009 al Tribunalului Dâmbovița — Secția civilă, în dosarele nr. 18.165/63/2008 și nr. 16.185/63/2008 ale Tribunalului Dolj — Secția conflicte de muncă, în dosarele nr. 2.428/122/2007, nr. 133/122/2009, nr. 3.351.1/87/2007, nr. 2.937/122/2008, nr. 2.921/122/2008, nr. 77/122/2009, nr. 510/122/2009, nr. 2.932/122/2008, nr. 2.906/122/2008 și nr. 2/122/2009 ale Tribunalului Giurgiu — Secția civilă, în Dosarul nr. 6.647/20/2007 al Curții de Apel Pitești — Secția civilă, pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale și pentru cauze cu minori și de familie și în Dosarul nr. 116/109/2009 al Tribunalului Argeș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 noiembrie 2009.

PREȘEDINTE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.507

din 12 noiembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă

Augustin Zegrean	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în Dosarul nr. 33.188/3/2008 al Curții de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Președintele dispune să se facă apelul și în dosarele nr. 4.091D/2009, nr. 4.092D/2009 și nr. 4.098D/2009, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Codul muncii, ale

din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă. Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Petro” — S.A. din București în dosarele nr. 41.192/3/2007, nr. 8.964/3/2008 și nr. 8.208/2/2008 ale Curții de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Curtea, având în vedere că excepțiile de neconstituționalitate ridicate în dosarele nr. 4.088D/2009, nr. 4091D/2009, nr. 4.092D/2009 și nr. 4.098D/2009 au obiect identic, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor.

Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor.

Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea dosarelor nr. 4.091D/2009, nr. 4.092D/2009 și nr. 4.098D/2009 la Dosarul nr. 4.088D/2009, care este primul înregistrat.

Cauza este în stare de judecată.

Reprezentantul Ministerului Public, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, reține următoarele:

Prin încheierile din 15 mai 2009, 22 mai 2009 și 3 iunie 2009, pronunțate în dosarele nr. 33.188/3/2008, nr. 41.192/3/2007, nr. 8.964/3/2008 și nr. 8.208/2/2008, **Curtea de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă.** Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Petro” — S.A. din București, cu prilejul soluționării unor acțiuni civile având ca obiect drepturi bănești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia arată că aplicarea textelor de lege criticate și acordarea unor termene de judecă la intervale de timp foarte scurte fac ca de la data primirii citației și până la data termenului de judecată să nu existe un interval suficient de timp pentru ca angajatorul să-și poată exercita în mod efectiv dreptul de apărare și să se achite de sarcina probei ce îi revine potrivit dispozițiilor speciale în materia dreptului muncii. Mai mult, prin aplicarea acestor texte de lege, instanța are prerogativa, acordată de art. 288 din Codul muncii și art. 77 din Legea nr. 168/1999, de a decădea angajatorul din dreptul de a depune probe și de a formula apărări. Așa fiind, consideră că dispozițiile de lege criticate sunt neconstituționale în măsura în care se interpretează că se pot aplica *tale quale*, printr-un formalism excesiv, fără a se avea în vedere situațiile particulare care pot apărea pe parcursul judecării litigiilor de muncă, aducându-se astfel atingere substanței dreptului protejat și lipsindu-l de efectivitate prin nerespectarea drepturilor la apărare și la un proces echitabil recunoscute și protejate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În legătură cu aceste din urmă aspecte, arată că principiul efectivității juridice presupune ca legiuitorul să asigure adoptarea unor dispoziții legale eficiente care să fie coerente

(Cauza *Unédic contra Franței—2008*), să evite paralelismul legislativ (Cauza *Katz contra României—2009*), să aibă vocația de a respecta drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor și să aibă o aplicabilitate practică uniformă, pentru a se evita o jurisprudență neuniformă (Cauza *Santo Pinto contra Portugaliei—2008*). În continuare, arată că celeritatea soluționării cauzelor nu trebuie să sacrifice reguli de procedură instituite de lege pentru asigurarea unui proces echitabil și pentru garantarea dreptului la apărare, în condițiile în care administrarea de probe este componenta esențială a dreptului la apărare. Cât privește art. 164 din Codul de procedură civilă, arată că acesta este neconstituțional, deoarece lasă la aprecierea instanței posibilitatea conexării cauzelor în situațiile în care sunt îndeplinite condițiile în care este cert că aplicarea acestei măsuri va duce la o mai bună realizare a actului de înfăptuire a justiției, o economisire de timp și de cheltuieli, precum și o judecată unitară, care toate duc, într-un final, la respectarea drepturilor esențiale ale părților.

Curtea de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată, fiind firească obligația angajatorului de a prezenta probele în proces, de vreme ce este cel care le deține. Dispozițiile derogatorii în ceea ce privește termenele și modalitatea administrării probelor sunt justificate de necesitatea instituirii unei proceduri urgente, adaptate exercitării dreptului la muncă. Cât privește critica adusă art. 228 din Codul muncii și art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999, arată că aceste dispoziții de lege au rolul de a asigura soluționarea cu celeritate a conflictelor de muncă, regulile de procedură aplicându-se în mod echitabil atât angajaților, cât și angajatorilor. Cu privire la critica dispozițiilor art. 164 din Codul de procedură civilă, consideră că aceasta reprezintă, în realitate, o critică a măsurilor pe care le-a dispus instanța de fond și nu se referă la aspecte de constituționalitate.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Avocatul Poporului, invocând jurisprudența în materie a Curții Constituționale, consideră că textele de lege criticate sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, punctele de vedere ale Avocatului Poporului, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie prevederile art. 286, art. 287 și art. 288 din Legea nr. 53/2003—

Codul muncii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 72 din 5 februarie 2003, dispoziții potrivit cărora:

— Art. 286: „(1) Cererile referitoare la soluționarea conflictelor de muncă se judecă în regim de urgență.

(2) Termenele de judecată nu pot fi mai mari de 15 zile.

(3) Procedura de citare a părților se consideră legal îndeplinită dacă se realizează cu cel puțin 24 de ore înainte de termenul de judecată.”;

— Art. 287: „Sarcina probei în conflictele de muncă revine angajatorului, acesta fiind obligat să depună dovezile în apărarea sa până la prima zi de înfățișare.”;

— Art. 288: „Administrarea probelor se face cu respectarea regimului de urgență, instanța fiind în drept să decadă din beneficiul probei admise partea care întârzie în mod nejustificat administrarea acesteia.”

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie și prevederile art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 582 din 29 noiembrie 1999, dispoziții potrivit cărora:

— Art. 74: „(1) Cererile referitoare la soluționarea conflictelor de drepturi se judecă în regim de urgență.

(2) Termenele de judecată nu pot fi mai mari de 10 zile.

(3) Părțile sunt legal citate, dacă citația le-a fost înmănată cel puțin cu o zi înaintea judecării.”;

— Art. 75: „În cazul în care sunt contestate măsuri unilaterale dispuse de unitate, aceasta are obligația ca, până la prima zi de înfățișare, să depună dovezile în baza cărora a luat măsura respectivă.”;

— Art. 77: „(1) În cazul în care judecata continuă, administrarea probelor se va face cu respectarea regimului de urgență al judecării conflictelor de drepturi.

(2) Instanța poate să decadă din beneficiul probei admise partea care întârzie nejustificat administrarea acesteia.”

De asemenea, obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 164 din Codul de procedură civilă,

potrivit cărora: „Părțile vor putea cere întrunirea mai multor pricini ce se află înaintea aceleiași instanțe sau instanțe deosebite, de același grad, în care sunt aceleași părți sau chiar împreună cu alte părți și al căror obiect și cauză au între dânsle o strânsă legătură.

Întrunirea poate fi făcută de judecător chiar dacă părțile nu au cerut-o.

Dosarul va fi trimis instanței mai întâi investită, afară numai dacă amândouă părțile cer trimiterea lui la una din celelalte instanțe.

Când una din pricini este de competența unei instanțe, și părțile nu o pot înlătura, întrunirea se va face la acea instanță.”

Autorul excepției consideră că textele de lege criticate sunt contrare art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție și dreptul la un proces echitabil, art. 24 referitor la dreptul la apărare și art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți. De asemenea, consideră că este încălcat și art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care consacră dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că textele de lege criticate au mai constituit obiect al excepției de neconstituționalitate, în raport cu aceleași critici și aceleași texte din Constituție și din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. În acest sens, poate fi amintită Decizia nr. 1.015 din 7 iulie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 547 din 6 august 2009, prin care Curtea a analizat excepția de neconstituționalitate invocată de același autor ca în prezenta cauză, cu privire la același obiect, decizie prin care au fost respinse ca neîntemeiate criticile de neconstituționalitate pentru considerentele acolo reținute.

Întrucât nu au apărut elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele deciziei menționate își păstrează valabilitatea și în cauza de față.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 286, art. 287 și art. 288 din Codul muncii, ale art. 74, art. 75 și art. 77 din Legea nr. 168/1999 privind soluționarea conflictelor de muncă și ale art. 164 din Codul de procedură civilă, excepție ridicată de Societatea Comercială „Petrom” — S.A. din București în Dosarul nr. 33.188/3/2008, nr. 41.192/3/2007, nr. 8.964/3/2008 și nr. 8.208/2/2008 ale Curții de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 12 noiembrie 2009.

PREȘEDINTE,
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.601

din 26 noiembrie 2009

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2008 privind unele măsuri financiar-bugetare

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Antonia Constantin	— procuror
Benke Károly	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2008 privind unele măsuri financiar-bugetare, excepție ridicată de Maria Bruzlea, Istvan Bălănescu și Dorel Tănalt în Dosarul nr. 119/102/2009 al Tribunalului Mureș — Secția civilă.

La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, arătând că preambulul actului criticat justifică urgența adoptării ordonanței de urgență și că restrângerea vocației de a primi tichete de masă de la buget se aplică indiferent de forma de finanțare a autorităților sau instituțiilor publice, astfel încât nu sunt încălcate prevederile art. 16 din Constituție.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 7 aprilie 2009, pronunțată în Dosarul nr. 119/102/2009, **Tribunalul Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2008 privind unele măsuri financiar-bugetare**, excepție ridicată de Maria Bruzlea, Istvan Bălănescu și Dorel Tănalt, într-o cauză având ca obiect soluționarea unei acțiuni pentru acordarea unor drepturi bănești.

În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că dispozițiile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2008 privind unele măsuri financiar-bugetare, prevăzând că instituțiile publice nu acordă tichete de masă în anul 2009 personalului din cadrul acestora, contravin dispozițiilor art. 115 din Constituție, pentru că anulează un drept stabilit prin lege în temeiul art. 41 alin. (2) din Legea fundamentală. Dispozițiile criticate restrâng nejustificat exercițiului dreptului la acordarea tichetelor de masă. Mai mult, ordonanța de urgență a fost emisă înaintea legii bugetului de stat pe 2009, deși fondurile pentru finanțarea tichetelor de masă se cuprind în legea bugetului de stat. Dispozițiile criticate sunt discriminatorii pentru categoria de

salariați din instituțiile publice față de celelalte categorii din domeniul privat, încălcându-se dreptul constituțional al egalității tuturor cetățenilor în fața legii, drept garantat și de art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Tribunalul Mureș — Secția civilă și-a exprimat opinia în sensul că excepția de neconstituționalitate este întemeiată.

Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

Avocatul Poporului apreciază că textul legal criticat este constituțional.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze prezenta excepție.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2008 privind unele măsuri financiar-bugetare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 899 din 31 decembrie 2008, având următorul cuprins:

„Instituțiile publice centrale și locale, așa cum sunt definite prin Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare, și prin Legea nr. 273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare, indiferent de sistemul de finanțare și de subordonare, inclusiv activitățile finanțate integral din venituri proprii, înființate pe lângă instituțiile publice, cu excepția instituțiilor finanțate integral din venituri proprii, nu acordă tichete de masă în anul 2009 personalului din cadrul acestora”.

Autorii excepției consideră că dispozițiile criticate sunt contrare dispozițiilor constituționale ale art. 16 alin. (1) privind egalitatea în fața legii, ale art. 41 alin. (2) privind dreptul salariaților la măsuri de protecție socială și ale art. 115 privind delegarea legislativă, precum și dispozițiilor art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că „dreptul stabilit prin lege în temeiul art. 41 alin. (2) din Legea fundamentală”, de care vorbesc autorii excepției, este în realitate o vocație și nu un drept efectiv, așa cum este, de exemplu, dreptul la salariu al angajatului pentru munca prestată. De altfel, în acest sens, art. 1 alin. (1) din Legea nr. 142/1998 privind acordarea tichetelor de masă prevede că „Salariații [...] pot primi o alocație individuală de hrană, acordată sub formă de tichete de masă, suportată integral pe costuri de angajator”.

Așadar, legea nu instituie în sarcina angajatorilor (societăți comerciale, regii autonome, instituții publice, alte persoane juridice sau fizice) obligativitatea de a acorda alocație individuală de hrană, sub forma tichetelor de masă, ci posibilitatea acordării acesteia, făcând și precizarea care se impunea, în sensul că această alocație individuală se acordă „în limita prevederilor bugetului de stat, sau după caz, ale bugetelor locale, pentru unitățile din sectorul bugetar, și în limita bugetelor de venituri și cheltuieli aprobate, potrivit legii, pentru celelalte categorii de angajatori” [art. 1 alin. (2) din Legea nr. 142/1998].

Prin urmare, alocația individuală lunară se poate acorda numai dacă angajatorul dispune de sumele bănești necesare și suficiente, pentru că altfel s-ar crea o obligație legală ce nu ar putea fi executată, or, este îndeobște cunoscut că norma legală nu poate fi illogică. Legiuitorul nu poate deci obliga angajatorul la această prestație, care nu reprezintă o măsură de protecție socială de rang constituțional, nefiind vorba de securitatea sau sănătatea salariaților, și care depinde în totalitate de posibilitățile sale financiare.

În fine, Curtea reține că la elaborarea și aprobarea bugetului de stat trebuie bine stabilite categoriile de cheltuieli ce pot fi cuprinse în buget, iar, sub acest aspect, emiterea ordonanței înaintea aprobării bugetului de stat era chiar necesară, întrucât, în lipsa acesteia, instituțiile publice ar fi fost tentate să cuprindă în bugetul lor sumele corespunzătoare acestei alocații, fără a avea resursele bănești necesare, operațiune nepermisă de legea finanțelor publice.

Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 8 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 226/2008 privind unele măsuri financiar-bugetare, excepție ridicată de Maria Bruzlea, Istvan Bălănescu și Dorel Tănalt în Dosarul nr. 119/102/2009 al Tribunalului Mureș — Secția civilă.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 26 noiembrie 2009.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,

prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,

Benke Károly

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.411.58.33 și 021.410.47.30, fax 021.410.77.36 și 021.410.47.23

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

